

Kolpašský hlásnik

noviny obce Banský Studenec www.banskystudenec.sk vydanie 3/2019

OKTÓBER – MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Všetko na svete môže človek zastaviť, každý pohyb, každý nepokoj, čo však nezastaví, nespomalí, je čas. Čas plynie, ako rieka nášho života. Míňa sa deň za dňom, rok za rokom a my sa v určitých chvíľach zastavíme. Nie nadarmo práve október je mesiacom úcty k starším. Október – symbol jesene, je mesiac keď príroda naberá na svojej kráse plnosťou rôznych farieb. Dôchodkový vek – jeseň života, je životné obdobie, ktoré so sebou prináša dozrievanie múdrosti, skúsenosti, ale aj radosti a bolesti. Každý malý chlapec či dievča bude raz dedko – babka. Nezabúdajme, všetci raz budeme starí. Naši starší spoluobčania si zaslúžia úctu nás ostatných. Tvrdzo pracovali, aby sme sa my mali lepšie. Vekom nadobudli rôzne skúsenosti, ktoré môžu odovzdať mladším. Človek je krásny nielen vtedy, keď má svižný krok. Človek je krásny vďaka múdrosti. Staroba neznamená koniec životnej aktivity, môže byť prospešná aj pre široké okolie. Život treba prežiť aktívne a produktívne, ak to človeku dovoľuje zdravotný stav, mal by tak urobiť. Nástup do dôchodku vôbec nemusí byť koncom životnej aktivity. Je obdivuhodné, že naše babičky a deduškovia študujú, chodia na výlety, do kina, do divadla, do internetovej kaviarne, či dokonca začali s podnikaním. Dôchodkový vek je ideálny na nadviazanie kamarátskych vzťahov s rovesníkmi, ktorí majú rovnaké záujmy. Vedia sa vzájomne podporiť, poradiť si. Súčasťou zdravého starnutia je i dostatočná pohybová aktivita. Byť aktívny i v tomto veku je mimoriadne dôležité.

Význam pohybovej aktivity u seniorov • Zlepšuje činnosť srdca, prispieva k záťažovej adaptabilite organizmu a tým znižuje pravdepodobnosť vzniku srdcového infarktu. • Udržiava chrbticu vo funkčnej zdatnosti. • Pomáha udržiavať zdravé kosti, svaly a kĺby. • Uvoľňuje stresové napätie, znižuje pocity depresie a podporuje dobrý psychický stav. • Prispieva k redukcii nadmernej hmotnosti. • Formuje a zachováva optimálnu telesnú proporciu. • Znižuje riziko cukrovky. • Znižuje riziko vysokého krvného tlaku. • Zachováva a zvyšuje pohybovú výkonnosť. • Adekvátna pohybová aktivita urýchľuje rehabilitácie po ochorení a zraneniach. • Preventívne pôsobí proti civilizačným chorobám. • Predlžuje aktívny vek. • Spomaľuje proces starnutia. • Vďaka pohybovej aktivite je chôdza, plávanie a bicyklovanie. • Vyberte si takú pohybovú aktivitu, ktorá Vám vyhovuje a je primeraná Vašmu zdravotnému stavu!

Staroba je výzva. Pripomína nám, aby sme nestrácali čas a jeden druhému práve teraz povedali milé slovo. Nie je ťažké slovami človeka rozplakať, oveľa ťažšie je vyrieknuť slová, ktoré ho podporia, posilnia a povzbudia. Starnutie prichádza pomaly, nenápadne. Nedá sa zastaviť. Preto je dôležité zostať

Obec Banský Studenec
Vás srdečne pozýva
na slávnostný program pri príležitosti
„MESIACA ÚCTY K STARŠÍM“
27.10.2019 o 15.00 hod.
do kultúrneho domu

V programe vystúpiťia deti z našej
obce a Samuel Kuku z Bašana

Sviatok všetkých svätých

Na deň 1.11 pripadá sviatok Všetkých svätých a deň na to Pamiatka všetkých zomrelých – dušičky.

Na sviatok Všetkých svätých sa pieklo pečivo – žemle v tvare „hnátov“, položených krížom, ktorým sa hovorilo „kosti svätých“. Na druhý deň sa niekde pieklo pečivo, ktorému sa hovorilo „dušičky“. Bolo to štvorhranné pečivo, rozrobené z mlieka a plnené džemom alebo makom. Týmto pečivom boli obdarovaní žobráci a chudobní ľudia, postávajúci pri kostole alebo cintoríne.

Podľa ľudovej tradície v predvečer sviatku dušičiek vystupujú duše zomrelých na jednu noc z očisca, kde v plameňoch pykajú za svoje hriechy. V ten večer hospodár plnil lampu maslom namiesto oleja, aby si dušičky mohli opáleniny, spôsobené očiscem, natrieť a trochu ochladiť. Taktiež bývalo zvykom v tento večer vhadzovať pre dušičky do ohňa rôzne pokrmy, čo znamenalo čiastočné vykúpenie z hriechov alebo niečo také ako dušičkám na prílepenie.

Spomienku na všetkých verných zosnulých zaviedol v roku 998 opäť Odilo v benediktínskom kláštore Cluny. Prvého novembra večer začali vyzväňat' a spievať žalmy za mŕtvych a na druhý deň slúžiť zádušnú omšu. Tento zvyk sa v priebehu 11. storočia rozšíril v celej západnej cirkvi. Na znak nesmrteľnosti duší a Božieho milosrdenstva ľudia na cintorínoch zapalujú sviečky.

Udialo sa v našej obci - Kolpašská víť

Spoločenská rubrika

Životného jubilea sa dožívajú :

p. Ivan Magdič

p. Jana Halajová

Srdečne blahoželáme !

Narodil sa :

Matúško Gregaň

Prajeme veľa zdravia !

Opustil nás :

Marián Popovič

Príbeh na zamyslenie

Pozvanie Hradný pán chystal veľkú slávnosť, na ktorú pozval všetkých obyvateľov podhradia. Hoci mal plné pivnice vína, bál sa, že neuhasi veľký smäd všetkých pozvaných. A tak ich požiadal o pomoc. „Do stredu nádvorja, kde bude hostina, umiestnime veľký sud. Každý nech prinesie toľko vína, koľko môže, a vyleje ho do suda. Odtiaľ sa bude nabrať, a tak bude dosť pre všetkých.“ Jeden dedinčan si zaobstaral krčah, naplnil ho vodou a vybral sa na hrad. Myslel si: „Krčah vody sa v tom sude vína ľahko stratí. Nik si to ani nevšímne.“ Keď prišiel na slávnosť, vylial svoj krčah do suda a sadol si za stôl. Keď sa začalo nabrať víno, namiesto vína tiekla zo suda voda. Všetci zmýšľali rovnako. A každý priniesol vodu. Keď nie sme spokojní so svetom, je to preto, že mnoho ľudí prináša vodu. A trpí tým cele stvorenie. (Bruno Ferrero)

OZNAMY

- Oznamujeme všetkým daňovníkom, ktorí ešte nemajú zaplatené poplatky na daniach voči obci, aby tak urobili najneskôr do 30.11.2019
- Autobusová zastávka pri mlyne bude v najbližších dňoch premiestnená na most oproti rodinnému domu súp. číslo 27
- Od 1. novembra 2019 nastane zmena vo vývoze komunálneho odpadu v obci. Vývoz bude uskutočňovaný raz mesačne. Bližšie informácie budeme vyhlasovať v obecnom rozhlase.

Je čas jablák ....

Jemný jablkový koláč

Potrebuje:

25 gramov	práškového cukru
1 kus	vanilkový cukor
125 gramov	masla
4 polievkové lyžice	mlieka
125 gramov	polohrubej múky (použila som tmavú bezlepkovú)
1/2 kus	prášku do pečiva
5 kusy	stredne veľkých jablák
1 polievková lyžica	masla na potretie jablák
2 polievkové lyžice	marhuľového lekváru
3 kusy	vajíčka

Postup :

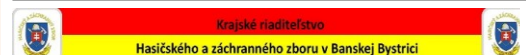
Zmäknuté maslo vymiešame s cukrom do peny. Po jednom prišľaháme vajíčka izbovej teploty. Na záver primiešame na nižších otáčkach múku a mlieko. Cesto rozotrieme na vymastenú a múkou vysypanú okrúhlu formu. Jablka očistíme, nakrájame na cca šesty, zbavíme jadierok a nahusto narežeme. Jablka uložíme na cesto a potrieme roztopeným maslom. Pečieme pri teplote cca 180°C cca 40 - 45 minút. Marhuľový lekvár na chvíľu rozvaríme s dvoma lyžicami vody, môžeme prepasírovať cez sitko a potrieme ním ešte horúci koláč.

POĎAKOVANIE

Do miestnej knižnice sa v tomto roku zakúpilo 117 ks nových kníh. Tieto knihy boli zakúpené vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia v čiastke 1 000,- Eur

Dňa 23.8.2019 spadli intenzívne zrážky na Dielach, ktoré spôsobili povodeň, čím boli poškodené miestne komunikácie a potok v obci. Obec a Okresný úrad v Banskej Štiavnici, odbor ŽP vyhlásili III. stupeň povodňovej aktivity. V súčasnosti je vyhlásený II. stupeň povodňovej aktivity až do odvolania. Týmto chceme poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri ochrane obecného aj súkromného majetku.

Požiare spôsobené vyhorením sadzí v kominách sú dôsledkom absencie čistenia a kontroly kominov. Kominy sa čistia v termínoch uvedených vo vyhláske Ministerstva vnútra SR č. 401/2007 Z.z. v § 20 nasledovne:

- spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie kominy bez vložky sa vykonáva raz za 6 mesiacov
- spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie kominy s vložkou sa vykonáva raz za 12 mesiacov
- spotrebič na tuhé palivo alebo kvapalné palivo kontrola a čistenie kominy sa vykonáva raz za 4 mesiace

NEZABUDNITE !

Čistenie a kontrola kominy je povinnosťou každého občana a ak to nevládnete sami, zavolať odborníka - kominára

V prípade požiaru volajte telefónne číslo 150 alebo 112

www.minv.sk/?KR_HoZZ_BB